

493 M

V R T E C

Časopis s podobami za slovensko mladino

VOL 32

Uredil

Anton Kržič

Osemintrideseti tečaj

V Ljubljani, 1908

Založilo društvo „Pripravniški dom“

Tisk „Katoliške tiskarne“

V R T E C

VII 28137 B f

Pridrzujejo se vse pravice do sestavkov, priobčenih v „Vrtcu“.

KAZALO.

Pesmi.	Stran	Stran	
Za novo leto	1	Jesenske pesmi:	
Vhajajo mi tja spomini	1	Prišla je jesen. — Pihajo jesenske sape.	
Zimska beda. (Slika)	9	— Jesenska želja. — Jesenski dnevi.	
Onemčeli so gaji	15	— <i>Jesen odhaja</i>	182
Pridi, vesna, žel	17	Jesenska pesem — Prvi sneg	183
Kar cvetja je pomlad vam dala	17	Jesenska sličica	199
Zima	31	Blazena doba detinskih praznikov:	
Ko so zvončki zazvonili	33	Kaj godi se, glejte čudo. — Na sveti večer	185
Na pepelnično sredo	33	Na sveti advent. — Božič v gozdu	191
Na cvetno nedeljo	49	Na Miklavžev večer. — Na praznike.	
Bolnik	54	— Mlinar božičuje. — Tepežniki	198
Sv. Izidor	62	Včasih so nas očka. — Pri stričku.	
K nam prihaja vesna	62	— Pri tetki	199
Tri palme	65	Deca cesarju ob vladarski 60letnici	193
Tam v dalji	80		
Pomladni spevi:		Povesti, pripovedke, popisi, prilike in basni.	
Pomladne nade. — Pomladni poslanci.		Pastirček Anžek	2
— <i>Pridi!</i>	85	Prijatelja 10, 26, 44, 58, 75, 99	115
Pomlad prihaja. — Pomladni čas. —		Anže	18 34
Pred čebeljakom. — V maju	86	K voličem vozček. (Slika)	23
Kukavici. — Le počakaj! — Pomladi		Tarah	29
več ni	87	„Naš Andrejček“	50
Ob žetvi	89	Naš umni dedek. (Slika)	55
Pomladi v slovo	103	Pomladna bajka	66
V kresni noči	103	Med sosedi	90 106
O počitnicah	105	Ali me vidite? (Slika)	96
V polju	105	Na paši	101 116
Na paši:		Dva lenuha. (Slika)	111
Zjutraj. — Hrepenenje po domačih		Brata	122 138
gričih. — Srečni pastir. — Zvečer	118	Siromak Joza	130, 147 162
Solze na travi	121	Ne bo nič! (Slika)	146
Pri materi	121	Ob stičjem pogrebu	154 170
V tihí noči	127	Pri kovaču Marku. (Slika)	158
Ptičkam selivkam	137	Sin povodnega moža	172 186
Dobra majka je jesen	137	Pravljica o sužnju Dobrodeju	178
Na novi poti	150	Vrabc in kragulj	191
Stavbenik	151	Svetonočne sanje	194
Zašumela ajda	151		
Ne krađi	153		
Zlatomašniku sv. očetu Piju X.	169		

Igre.	Stran	Stran	
Zaprta laž	81	Marešič Frančišek: Lurški majnik 64	
Biseri in cekini	154	Kost Anton: Iz življenja našega cesarja 152	
Koristna zabava.			
1. Heronova buča	31	Zbirka ljudskih iger (7. in 8.) 152	
2. Vodomet	47	Dr. Ivan Svetina: Katoliški verouk za višje razrede srednjih šol 168	
3. Mlin	63	Družba sv. Mohorja 168	
4. Kovačnica	119	Laharnar Janez: 1. Planinke; 2. Pomladni odmevi; 3. Gorske cvetlice; 4. Velikonočne pesmi; 5. Šmarnične pesmi 168	
5. Temnica (camera obscura)	183	Spillmannove povesti XV. zvezek: Angel suznjev 184	
Modrost v pregovorih, domačih in tujih.			
Bob	15	XVI. zvezek: Zlatokopi 200	
Boben	15	Pristov: Vir življenja in svetosti 200	
Bog 48, 88, 104	120	Slike.	
Bogastvo	136	Ptice pozimi 9	
Bolezen 152	168	Rojstvo Jezusovo 12	
Brada	184	Voziček in voliči 24	
Zabavne in kratkočasne reči.			
Rebus	16	Pridni zamorci. (V šoli) 40	
Naloge 48	184	„Andrejček“ Podboj 51	
Zastavice 120	152	Naš umni dedek. (Izrezuje volička) 56 — 57	
Šaljivo vprašanje	152	Pomladni cvet 72 — 73	
Novi listi in knjige.			
S. Gregorčiča poezije. (Družba sv. Mohor.)	15	Deček s pavovim peresom 97	
Spillmannove povesti XIII. zvezek: Boj in zmaga	15	Deček in metulj 112 — 113	
		Trojna doba našega življenja 128 — 129	
		Deček piska kavki 145	
		Pri kovaču 160	
		Pij X. 176	
		Naš cesar 192	
		Koristna zabava 32, 63, 119 183	

V R T E C .

Časopis s podobami za slovensko mladino.

:: S prilogo „Angelček“. ::

Štev. 1.

V Ljubljani, dne 1. januarja 1908.

Leto 38.

Za novo leto.

Kaj najvoščim, mladež draga,
ti za leto mlado?
Vem, da srečo bi imelo
tvoje srce rado.

Ako hrepeniš po sreči,
želi si kreposti!
Ako priboriš to, dokaž
že imaš blagosti.

Cilj: resnica naj ti bode,
geslo: delovanje;
kdor veliko si naseje,
mnogo tudi žanje.

Prav porabi čas mladosti,
da na leta stara
ne bo tožbe, da na svetu
goľa je prevara.

Mokriški.

Vhajajo mi tja spomini . . .

Vhajajo mi tja spomini,
vhajaja tja v rojstno vas,
vse še v isti zrem milni,
kot je bilo prejšnji čas . . .

Iste hiše in obrazi
se vrsté mi pred očmi,
ki doma sem zrl jih časi,
tiste mlade srečne dni.

Pa kar srce je ljubilo,
najti, ah, več v vasi ni —
vzela smrt je mater milo,
njenih več ne zrem oči . . .

Rastko Staroselski.

Pastirček Anžek.

a se bodo spustile megle niže, pa se bo usul sneg," so rekli Dolenčev stric tisto popoldne samim sebi. In modrovali so stric dalje: „Dolgo je odlašal — preklicano! — Gašper z malho je menil: Teden pred Božičem brez snegá — o kresu tuli brezen vrh gorá... Res bi ne bilo dobro, preklicano, da ne! A jaz pravim in rečem, da se bodo nagnile megle, pa se bo usul sneg.“

In Dolenčev stric so se ozrli še enkrat po nebu in so vohali zrak. Pokimali so še enkrat z glavo in so odšli počasnih, umerjenih korakov v hišo. In kakor bi jih bile prej čule megle, so se nagnile res niže v dolino. Zazdelo se je, kakor bi se bile pobežile in se stresle za hip — in priletela je prva snežinka in... tam daleč druga... in tretja... in četrta... in naposled so se zgostile, in čez nekaj minut so bila bela vsa tla.

Dolenčev stric so se prikazali zopet na pragu. Gledali so v nebo in so pokimavali z glavo. „Pa sem rekel — nagnile so se, pa se je usul sneg. Nakopičilo se ga bo, saj pravim, pa ravno za praznike se ga bo nakopičilo... Nažgal bom vivček, pa bom sedel za pečjo.“

Stric so izgínili v izbo in tam potrkali pepel iz vivčka. Nabasali so ga s tobakom in so pogledali še enkrat skozi okno in so pokimali z glavo: „Nakopičilo se ga bo...“

Sneg se je zgostil; vedno debelejšje so bile snežinke in vedno bolj suhe. Od gorâ je zavel veter; snežinke so zaplesale za hip in so potem padale poševno na zemljo. Z drevja so sŕčali zadnji veli listi; veje so se stresle nalahko in so bile potem mirne. S polja so se dvignile vrane. Z glasnim krakanjem so hitele nad gorsko vasjo in so se razgubile v beli daljavi... In tako je prišla v zagorsko vas zima...

Snežinke so trkale neslišno na okna, kakor bi klicale mlado deco: „No, kje ste pa, moji paglavčki? Priletite vendar vun, pa si natlačite kepo...“ — Ali deca je sedela v šoli; nemirna je bila tisto popoldne, kakor bi sedela na iskrah. Oči so visele neprenehoma na oknih, kjer so trkale snežinke in se jim smehljale, smehljale tako, da so se topile od samega smehljanja. Gospod učitelj so pripovedovali lepo božično povest — a zastavim Dolenčevega strica vivček, da danes ni poslušal nihče, razen par tihih, mehkokodrastih deklic, ki so sedele tam spredaj... Ej, saj so klicale snežinke, in pesti so se že krčile, da napravijo lepo, okroglo kepo in jo vržejo sosedovemu Jakcu v hrbet.

Pa so končali gospod učitelj tisto lepo božično povest, pa so rekli: „Ker je jutri Sveti večer, pa sklenemo danes malo prej.“

In tedaj je skočila deca in porivala drug drugega proti izhodu. No, naposled je bila zdrava zunaj, samo sosedov Jakec je malo zaostal in si tiščal sredinec k ustom. Oči so mu bile rosne, in ves obraz se mu je držal nekam na jok. Stisnil je Jakec torbico tesneje k sebi in jo je pobrisal naglo

po cesti skozi vas. A zapazil ga je Mrakov Gregec. Obljubil mu je kepo, obljubil poleti že, ker mu Jakec ni hotel dati oreha.

„Veš, ti Jakec,“ tako je rekel in obljubil poleti, „prvo kepo vržem tebi v glavo... veš, prvo, zato ker si ti Jakec jakcasti.“

Pa je res vrgel kepo, tisti Gregec Mrakov. A Jakca ni zadel, ker Jakec je že izginil za ovinkom. Spomnil se je bil res, da mu je bil obljubil Gregec poleti tisto kepo; zato se je potuhnul in je zbežal, ker bi ga bilo zbolelo, če bi bila padla kepa na njegovo glavo. Pretkan ptiček je bil, ta jakcasti Jakec, in se je namuznil, ko je srečno odnesel svoje hitre pete.

„Pa je vrgel kepo za mano, pa me ni zadel,“ je potožil v veži mami. „Tisti Gregec...“

A mama so dejali prst na usta. „Tiho bodi,“ so rekli, „saj veš, da je Anžek bolan.“

Mali Jakec je vtaknil kazalec svoje levice v usta in je smuknil v hišo. Ker ga je zeblo, se je stisnil k gorko zakurjeni peči. Odložil je torbo in je gledal pozorno na postelj, kjer je ležal njegov bolni bratec — pastirček Anžek. Izpod odeje se je videla samo glava, toda samo oči, nos in usta, ker je bilo čelo zavito v belo, volneno ruto.

Jakec je še vedno držal prst v ustih in gledal pozorno na bratca. — Jej, čemu pa ne vstane, ko bi bilo vendar treba? Jutri je Sveti večer... pa kje so jaslice v Stoparjevi hiši, oj, kje so? Pastircev ni, da bi pasli bele ovčice po mahovitih hribčkih; hlevca ni, da bi počivalo tam božje Dete; in angelov ni, da bi viseli na zlati nitki nad hlevcem in bi imeli zvezde na glavi. Vse še počiva tam v jerbasu, Anžek leži in jutri je že Sveti večer...

Zaskrbelo je Jakca, da se je premaknil nemirno na klopi. Zjutraj navsezgodaj je bil odšel v Brde, vzel je bil košek s seboj in je natrgal najlepši mah. Ravno tam nad Pečmi ga je bil natrgal, pa še poln košek, ker je mislil, da bo delal danes popoldne Anžek jaslice. Snoči je bil rekel tako, a danes spi in še na misel mu ne pride. — Kje so jaslice v Stoparjevi hiši, oj, kje so, ko je jutri že vendar Sveti večer?

Zaskrbelo je Jakca tako, da se je ugriznil v kazalec in se je premaknil na konec klopi. A v tistem hipu se je prebudil Anžek, pogledal je najprvo v strop, a potem okrog sebe. Zapazil je Jakca in se je obrnil k njemu.

„Ali si prinesel mah?“ ga je vprašal s tihim glasom.

In tedaj se je odvalila od Jakčevega srca velika skrb. Vstal je in stopil k postelji.

„V Brdih sem bil... Ravno nad Pečmi sem ga natrgal, pa še poln košek.“

In Jakec je šel v sosedno izbo in se je vrnil s polnim koškom. Tako lepo zelen je bil tisti mah, pa še prav nad Pečmi je bil natrgan, kjer raste najlepši. Saj sem vam že rekel, ta pribiti Jakec jakcasti! Spleže pod Peči, pa si natrga najlepšega mahu v košek...

Pa kje so jaslice v Stoparjevi hiši, oj, kje so? Večer se je že delal, a v kotu je stala deščica in krog deščice vse polno mahu, zelenega mahu. Zraven pa je stal Jakec, prst je držal v ustih in je jokal. In na postelji je

jokal bolni pastirček Anžek, ker Jakec, ta pribiti Jakec jakcasti ni znal delati jaslic. Zabil je tri žebelje v steno, položil nanje deščico in natrosil nanjo mahu — pa se je utgal žebelj, pa je padla deščica na tla, in mah se je razsul okrog nje. In vtaknil je Jakec prst v usta, pa je zajokal, in Anžku je postalo bridko v srcu . . . Pa bo prišel Sveti večer — in jaslic ne bo, in tudi pastirci ne bodo pasli ovčic po mahovitih hribčkih . . .

Prinesli so mama luč v izbo in so ju potolažili. Pridejo oče domov, zabijejo deščico v kotu in napravijo vse lepo, da se bo svetilo krog hlevca. Na zlati nitki bo visel angel, trombo bo imel v roki in na njegovi glavi bodo žarele zvezde. V hlevcu bo gorela luč in božje Dete se bo smehljalo.

Takrat je vzel Jakec prst iz ust, in tudi Anžek se je pomiril . . . Pride Sveti večer in najde tudi v Stoparjevi hiši jaslice. Pastirci pojdejo proti hlevcu, ali pa bodo stali pod mahovitim hribčkom, naslonjeni na zakrivljeno palico. Samó eden bo stal visoko tam gori pri Betlehemu in bo trobil v rog. Sveti Trije kralji bodo jahali na iskrih konjičkih proti hlevcu; imeli bodo zlate krone na glavi in v roki zlata žezla . . .

Večer se je bil že naradil in v sobo so stopili Dolenčev stric. Otrkali so si čevlje ob prag in so stopili potem k peči. — „Nakopičilo se ga bo, nakopičilo,“ so rekli in si meli roke. „Zavohal sem ga včeraj — pa so se nagnile megle in usule so ga . . .“

In stric so govorili še veliko in so prerokovali. Potem so se pa obrnili k Anžku in so menili: „Pa si še vedno bolan, ti pastirček? — Bo že bolje? malo potrpljenja, veliko veselja.“

„Prehladil se je bil — v tisti megli se jih je veliko prehladilo. Težka je bila, pa je legla na šibke prsi,“ so dejali mama in postavili kraj postelje skledico, polno gorke juhe. In stric so opazili Jakca v kotu, kjer je še vedno ležala deščica in polno mahu, zelenega mahu.

„In ti, Jakec jakcasti?“

„Sem hotel narediti jaslice, pa je padla deska — oj, in ves zeleni mah,“ je potožil Jakec in dajal kazalec v usta.

„Mhm, jaslice,“ so pokimali stric. „Pa kje so pastirci in hlevce? — Aha, tukaj v jerbasu . . . Čakaj, bomo pa naredili . . .“

In stric so delali jaslice. Pastirček Anžek je sedel, in obraz se mu je razveselil. Zabili bodo stric deščico, lepo bodo naravnali mah na nji — lepo, da bodo stali tupatam zeleni hribčki in bo stalo lepo drevo; v senci bo pa sedel samotni pastirček in bo piskal na piščalko . . .

In res so napravili stric jaslice, pa še tako hitro — v eni uri so bili gotovi. Vse je bilo v lepem redu — stali so pastirci, kot bi bili živi, in ovčice so se pasle po zelenih rebrih. Hlevce je stal tam sredi in treba je bilo nažgati samo še svečko, pa bi se zasvetila lepa, rdeča okenca. Zasmehljalo bi se tedaj vse, in angel bi se zganil nad hlevcem na zlati nitki in lepo bi se zasvetile zvezde na njegovi glavi.

Pastirček Anžek je vzkliknil ves vesel, a Jakec je vzel kazalec iz ust in je tlesknil z rokami . . .

Pastirčku Anžku je bilo hudo, da je bil bolan. Videl je, kako je zunaj padal sneg; lepo se je kopičil, kot bi hotel ustreči deci — vzame si sani in zdrči na njegovem hrbtu po visokem klancu . . . A pastirček Anžek mora ležati bolan na postelji in njegove misli so žalostne. — Toda jutri zjutraj bo vstal, čisto zdrav bo; vzel bo sani in bo zdrčal po visokem klancu . . . A pastirček Anžek le ni ozdravel. Bolela ga je glava in čutil se je slabega, da se ni mogel dvigniti na postelji. Gledal je neprenehoma v jaslice, ki so stale v kotu in ki so jih napravili Dolenčev stric.

In takrat je mislil pastirček Anžek, veliko mislil. Videl je pastirce kraj mahovitih hribov, ovce so se pasle tam in tuintam je stala rdečkasta krava. Imela je zvonec na vratu in glavo sklonjeno k tlom . . . In tedaj se je spominjal pastirček Anžek lepih dni, ki jih je preživel v jeseni; prihajali so k njemu, in Anžku se je zdelo, da jih živi nanovo.

Glej, ali niso lepe Stani, ki se dvigajo tam ob strmi gori? Polne so sočne trave, in pomladi dehté tam šmarnice in poleti črlikajo tam zamorcimurni in se grejejo v toplih solnčnih žarkih. In jeseni prižene pastirček kravice sem. Ob rebri se pasejo tam in zvončki zvončkkljajo tako prijetno. A tam visoko nad njimi sedi pastirček; zakuril si je bil ogenj in je vrgel par krompirjev vanj. Sedi tam pri ognju in poje z zvonkim glasom, da prijetno odmeva sem od skalnatih Pečij. Včasih zavpije nad kravo, ki je kam predaleč zašla — in krava posluša takoj. In pastirček poje dalje — vesele pesmi poje srečni pastirček Anžek.

Deset let je bil dopolnil tisto jesen, in oče so ga odbrali za pastirja. Popoldne, ko je bil prost šole, je gnal vesel krave v Stani. Samoten je sedel tam visoko gori; lepo je gorel njegov ogenj in modrikasti dim se je dvigal še lepše proti nebu. Prepeval je vesele pesmi, in kdor ga je slišal, se je nehoté ustavil in poslušal. Morda je bil kmet, ki ga je slišal; pomigal je z glavo in si je mislil: „Da te — zna pa, zna!“ — Morda je bil gospod; podprl se je na lepo palico, poslušal je dolgo in je odšel počasi in zamišljen naprej. Še tam na koncu Stani je obstal in poslušal za hip pastirjevo petje.

Pa zgodilo se je, da je naenkrat utihnila tista glasna in zvonka pesem tam v Stanéh. Začudili so se ljudje — ali je morda bolan pastirček Anžek? Ali več ne pase po zelenih brdih? Morda pa je odšel kam daleč, služiti v tujino . . . Bilo je tiho po Stanéh; krave so se pasle mirno naprej, a pastirčka ni bilo nikjer. Nič več se ni dvigal visoko tam gori modrikast dim, in nič več se ni pekel tam lepo rumeni krompir.

Pastirček Anžek je tičal tam v skritem jarku; voda je drla tam, majhna, a sveža. Padala je čez skalice in je delala mnogo prijetnih, zelenkastih tolmunčkov. Mlinčki so bili napravljeni tam, trije leseni mlinčki. Lepo in v redu so se vrtela kolesa, in voda je tekla počasi po ozkih rakah. Poleg pa so stali trije mlinarji: brodili so po vodi in ravnali pesek. Mogoče je prišel tupatam velik voden curek, da se je nagnil mlinček in se je prestrašil mlinarček. Hitro je bilo treba popraviti rake in zadelati prekop — in tako je bilo dela, dela čez glavo.

Tako je mislil pastirček Anžek, ta pribiti pastirček Anžek. Pa so mu bili rekli oče nedavno: „Glej, da ne boš brodil po vodi! Mrzlo ti leže na noge, pa se prehladiš . . . Pazi rajši na živino! Izgubi se ti — na, pa jo išči, če jo moreš, išči jo vso noč.“

Tako so bili rekli Stoparjev oče, pa ta preklicani Anžek je le iztaknil vodo. Prišla sta bila Nac in Gregec; poslušala sta njegovo petje, pa sta ga zvabila k vodi. Anžku se je od kraja oglašala vest; tupatam je še skočil iz jarka in je pogledal po živini. A počasi je utihnila tudi vest, in Anžek je pozabil na živino. Mislil je samo še na svoj mlinček in je popravljajl prekope in rake.

Iztaknil je pribiti pastirček Anžek vodo, a nazadnje je iztaknila voda tudi njega. Takole proti večeru je bilo enkrat, pred kakim mesecem. Tri dni prej je nalival dež, in jarek je bil poln. In prišli so zopet trije mlinarji; a njihove mline je bila pobrala voda. A naredili so nove prekope, napravili nove rake in mlinčke. Brodili so po vodi, a voda je bila mrzla tako, da je skelelo. Vendar so bili proti večeru mlini gotovi, in kolesa so se vrtela zopet lepo in v redu.

Pa se je spomnil tedaj pastirček Anžek, da mora gnati živino domov. Zeblo ga je v noge in je splezal iz jarka. Tam spodaj se je pasla živina, vse krave so bile, samo maroge, oj, maroge ni bilo! Pastirček Anžek je gledal naokoli, vsak grm je iztaknil, za vsako skalo je pogledal, a maroge, oj, maroge ni bilo nikjer.

In pastirček Anžek se je razžalostil. Stopil je vrh jarka in je zaklical tovarišema: „O, Nac, o, Gregec! Maroga je šla in maroge ni več . . .“

„Pojdi za njo, pa jo poišči, ti pribiti Anž,“ mu je nasvetoval Nac in jo je pobrisal po jarku navzdol proti domu.

„Navezal bi se ji bil na vrat, da bi bil namesto zvonca, Anžé prisruknjeno,“ je menil Gregec in jo je pocedil za tovarišem.

Pastirček Anžek je stal žalosten vrhu jarka. Kam bi stopil, da bi zagledal izgubljeno kravo; h kateremu grmu bi šel? Čez uro se bo naredila noč, a maroge, oj, maroge ni nikjer. Šla je morebiti v goščo, izgrešila je pot, pa počiva zdaj za kako skalo in še na misel ji ne pride, da je pastirček do smrti žalosten zaradi nje.

„Maroga, oj, maroga!“ je klical pastirček Anžek in je jokal. „Marogica, samo prikaži se mi, samo prikaži . . .“

A maroga se ni prikazala; ležala je nekje v goščavi za kako sivo skalo in ga ni slišala. Prežvekovala je mirno in ni mislila nič. Pastirček Anžek je obupal; tekel je po rebri navzdol, klical je in jokal. Zeblo ga je po vseh udih, da so se mu tresle ustnice. A vendar je tekel naprej, v goščavo je letel in iskal tam.

„O, mlinčki, o, lepe rake, nikoli več vas ne pogledam,“ je zdihoval in se plazil med grmi. „O, oček, da bi bil poslušal vaše besede, pa bi imel zdaj marogo . . . o, marogo . . .“

Anžku je bilo vedno hujše. Samo pol ure še — pa se bo naredila noč; prišla bo, pa maroge ne bo nikjer. Domov pojde; pred očetom bo

povesil glavo in bo povedal, da se je maroga izgubila. Leži kje za sivo skalo in se ji ne ljubi domov . . . A oče vzamejo šibo, in kaj potem, no, kaj potem? — —

„O, maroga, marogica zlata, prikaži se mi,“ je ternal pastirček Anžek, in strah ga je bilo. Kajti po goščavi se je razprostiral že mrak, in mraz je bilo, tako neprijetno mraz. Preskočil je pastirček Anže še nekaj kamenov, splazil se je še skozi grm in je prišel na razhojeno stezo k veliki skali. In tam zadaj, ah, tam za tisto veliko, sivo skalo je res ležala maroga in je mirno prežvekovala.

„O, maroga, marogica!“ se je je razveselil pastirček. „Pa zakaj mi delaš take skrbi? Ostala bi bila na rebri, pa bi ne bilo meni treba žalostiti se zaradi tebe, maroga marogasta . . .“

In pastirček Anžek je veselo pognal s svojo palico marogo. Po stezi sta stopala mimo grmovja in sta prišla k drugi živini. Nato so se pa obrnili vsi po potu proti Pečém. Pastirček Anžek je zapel tesneje svojo suktnjo, ker ga je stresal mraz po vseh udih. Roke so mu bile čisto rdeče, in višnjeve ustnice so se mu tresle. Megla je pokrivala vso dolino, nič se ni genilo po vsem svetu, in večer se je delal . . .

Drugo jutro pa pastirček Anžek ni mogel več vstati, zbolel je bil prav močno; bil je slab in bled, da bi se bil človek razjokal nad njim. Prišla je vročnica, ponehala je tupatam, vstala je spet, in je spet ponehala. In Anžek je govoril takrat o marogi, o mlinčkih je govoril in o lepo speljanih prekopih. Bil je bolan in ni vedel, kaj govori.

Tako je razmišljeval pastirček Anžek, ko je gledal na jaslice, kjer so se pasle ovčice po mahovitih hribečkih, in so stali pastirci pod širokim drevjem. Hlevcec je bil razsvetljen; lepo so se svetila prijazna in rdeča okenca, in videlo se je božje Dete. Marija se je videla, in svetí Jožef je molil kraj jaslic . . .

Vsi so šli k polnočnici; tudi Jakec se je zavil tesno v suktnjo in je šel k polnočnici. Samo mama so ostali doma, in Anžek je moral ležati v postelji bolan in slab. Pa čemu? — Pastirček Anžek je zaprl oči in je pomislil: Za to, ker ni ubogal očeta, je brodil po vodi in se je prehladil — za to, ker ni poslušal očeta . . . Pa bi šel lahko k polnočnici, podrsal bi se tudi lahko po klancu — sani bi zadržale tako lepo in šlo bi navzdol, da bi padla kučma sredi klanca v sneg . . . Pa mora ležati v postelji, pa samo zaradi tega, ker ni poslušal očeta.

Pastirček Anžek je odprl spet oči in je pogledal na pastirce. Vsi mislijo, da se je prehladil v tisti težki jesenski megli, pa nihče ne ve, da je bolan zaradi tega, ker je brodil po vodi in je delal mlinčke. Da bi povedal resnico, bi se razhudili oče, ker jih ni ubogal, in mama bi bili žalostni. A vendar mu je bilo težko v srcu, da je prikrival greh. In, ali ne gleda tisti veliki pastirec pod široko hruško ravno na njega? Jezno gleda in njegov kosmati obraz je poln nevolje.

Anžek se strese in se obrne k mami, ki sedé kraj postelje in beró iz debele knjige.

„Mama, ali imajo tudi v nebesih jaslice?“

„Kaj ti pride na misel!“ odgovoré mama. „Čemu pa potrebujejo v nebesih jaslic? Tam imajo živo božje Dete, in tudi vsi pastirci so v nebesih, ker so bili pobožni in dobri ljudje.“

„Hm, pastirci,“ reče pastirček Anžek. „Pa če bi bili imeli le en greh, pa bi ne bili zdaj v nebesih?“

„Seveda ne.“

Nastane molk, ker se je pastirček Anžek nekam zamislil. Naposled pa izpregovori spet: „Mama, ali veste, zakaj sem bolan?“

„I, no — prehladil si se menda v tisti megli,“ odvrnejo mama.

„Ne, zato sem bolan, ker sem brodil po vodi . . . zato sem bolan, ker nisem poslušal očeta.“

„Kaj mi ne praviš,“ se začudijo mama in pogledajo sinčku v oči. A Anžek jim pove vse; o mlinčkih pové in o marogi, ki je šla v grmovje. Legla je za skalo in je prežvekovala mirno. — Ko Anžek pove vse, se ozre na bradatega pastirca tam pod široko hruško. In glej — nič več ne gleda nanj jeznih oči in v njegovem obrazu ni več nevolje. Anžku samemu pa je prijetno v srcu, da je povedal resnico. Še lepše se mu zdé zdaj jaslice. Obseva lučka betlehemska zidovje, mirno stojé pastirci in na zlati nitki se ziblje angel, Trombo ima v roki in nad glavo se mu svetijo zlate zvezde.

Tisti čas pa je zazvonil v zvoniku polnočni zvon. Mama so stopili k oknu; odgrnili so zaveso in pogledali v noč. Sneg je bil nehal naletavati; razdelili so se oblaki in prikazovalo se je jasno nebo, polno velikih zvezd. Tuintam se je prikazal mesec, in takrat je zalesketal sneg v tisočernih biserih. Vse je bilo tiho kroginkrog, samo svetonočni zvon je pel sveto pesem.

Mama so se usedli nazaj k postelji in so pričeli moliti; z njimi pa je molil tudi pastirček Anžek — —

Ko so potrkali sveti Trije kralji na duri, takrat je bil pa pastirček Anžek že čisto zdrav. Še vedno so stale jaslice tam v kotu; samo Svetih kraljev še ni bilo pri hlevcu. Stali so še visoko gori pri Bet'ehemu in so gledali na hlevce pod sabo. In pastirček Anžek jih je sam prestavil tisti večer k hlevcu — sveti Trije kralji so molili božje Dete, in obseva/a jih je rdeča lučka iz hlevca . . .

Jožef Vandot.

Zimska beda.

Trudna zemlja spava
mrzle zimske dni;
mrtva je dobrava,
sneg nad njo leži.

Ptičke čebljajoče
onemele so,
do samotne kočē
priletele so

Po dvorišču hrane
milo prosijo
in ljudi to gane,
da jo trosijo

Oj, to bodo pele
hvalo na pomlad
sreče té vesele:
ni končal nas glad.

Fr. Ločniškar.

Prijatelj.

Povest. — Spisala Mara.

I.

Villa de Fiori je stala samazase kakor biser sredi Apenin. Obkoljeval jo je toli mičen park, da se mu je čudila narava sama. Odičil je bil ta krasni vrt grof Egon. Ukazal je izkopati sredi vrta vodnjak — naokoli je zasadil goste ciprese, da se ti je zdelo kakor v gozdu. Nedaleč od cipres se je zrcalilo modrooko nebo v krasnih, mirnih jezercih. V njih so švigale kratkočasne zlate ribice. Okoli ville so bile posejane mnogovrstne cvetke, da je dehtelo daleč naokrog. Lično so kimale druga poleg druge s svojimi svežimi, mnogopisanimi glavicami. Rastle so, kakor bi hotele viti venček okrog tihega doma grofa Egona. Sreda tega raja cvetk se je pa dvigala utica, skrbno prekrizana s pozelenelim lesom. Dičil jo je bršljan, ki se je na gosto in skrbno vzpenjal ob stebelcih. Sredi utice pa je stala okrogla mizica in okrog nje klopice. Solnčnim žarkom je branila vhod naokrog-potegnjena snežnobela zavesa. Nedaleč od utice je šumljal virček in skakal kakor lahkonoga veverica ter se za vrtom izgubljal v temnozeleni gozd. Njemu na nasprotni strani se je dvigal lahek in tanek curek vode v vodometu. Razprševal je svoje srebrnobeke kapljice, da so padale kakor blesteči, gosti biseri na vrsto okolocvetočih aster. Vse je pač kazalo skrb in delavno roko ter zdrav okus grajskega gospodarja.

Villa je stala sredi vrta. Bila je odzunaj zarastla z bršljanom in s slakom, da se je nje lice le malo videlo. Samo pročelje ville je kazalo lepe, v romanskem slogu naokrožene stebriče. Po zidu je viselo mnogo cvetočih glicinij, ki so se v rdečelilastih grozdcih spuščale k tlom. Na zapadni ali notranji strani ville se je pa razprostirala v obeh nadstropjih lepa veranda, preprežena s palmami in citronami.

Taka je bila villa de Fiori. — Ne smemo misliti, da je to vse. Še nekaj bi bili skoro zamolčali. V temnozelenem gozdčiču, kjer je šumljal virček, izvirajoč v perivoju, se je dvigala duplina (grotta) Marije Lurške. Pobožna grofica jo je dala sezidati, da je odmolila v njej vsakrat kratko molitvico ob izprehodih v gozd. Lepa je bila ta grotta, še lepši pa kip Brezmadežne. Nikdar ni bilo tu brez cvetk in ne brez lučke. Mala okusna svetilnica je visela od stropa — v njej pa je brbela po grofičini želji noč in dan skrivnostna lučka. Sicer je molila grofica večkrat doma; ali najraje — posebno pa še v majniku — je zahajala k lurški jami. Ona je zgradila kapelico — ona sama skrbela zanjo — ona jo tudi ljubila. Tu, v hladnem, mirnem in tihem gozdčiču, sredi temnozelenih dreves, ob kapelici, z malim virčkom v podnožju, je presedela grofica skoro slednji dan kake polurice.

II.

Villa de Fiori je bila od pamtiveka last plemenite grofovske rodbine de Fiori. Grof Egon jo je podedoval po očetu kot njegov edinec — z vsemi pravicami in veleposestvom. Bil pa je sedanji grof plemenit, ne samo

po stanu, temuč tudi po lastnostih. Že prijazna njegova zunanost je kazala njegov čisti značaj. Istotako je bila grofica plemenita in blaga potomka daljnih grofovih sorodnikov. Kaj rada je privolila v zakon z miroljubnim grofom. Srečna in zadovoljna pa je bila sosebnost, kadar je pogledala malega, dobrovoljnega sinčka Gastona in pohlevno, dobrosrčno hčerko Almo. Gaston je bil nada te plemenite obitelji. Grof ga je ljubil kot zenico svojega očesa; grofica pa — kakor ljubi le materino srce edinca. Nadzorovala je gospa — kolikor ji je bilo mogoče — svoja otroka sama. Vendar jima je preskrbela previdno domačo vzgojiteljico Elviro. Pa tudi Elvira se je veselila dobre, mlade družbe. Izprehajala se je ob prostih urah z malo Almico in Gastonom v grofovem perivoju. Tudi k lurški kapelici so zahajali večkrat. Tu jima je Elvira pripovedovala o ljubi materi Mariji. Verno in zvesto sta jo poslušala mala učenčka. Večkrat sta povpraševala o tem in onem, da je bilo treba razlagati neprenehoma. Vsako stvarco sta hotela iztakniti, vse poizvedeti. Skrbno sta se oklepala vzgojiteljice — pa ji bila tudi poslušna. Le Gastone je včasih kaj preslišal; ni pa storil tega namenoma iz hudobije, marveč le iz lahkomišelnosti. Pa kmalu se je kesal in obljubil grofu, grofici in Elviri, da se bo popboljšal.

Nekega dne pride prijazna grofičina dama Eugenija v Elvirino stanovanje. Naročila je Elviri, naj dovede prihodnji dan Gastona h grofu. Mislil je namreč grof preskrbeti sinčku poleg Elvire tudi domačega učitelja. Antonio je bil nekega veletržca sin, občespoštovan in priljubljen, in ko je dovršil študije, je ostal na očetovem domu. On naj bi torej učil Gastona — v prvi vrsti jezikov. Elvira je storila, kakor ji je bilo zaukazano, ter je dovedla drugi dan Gastona h grofu. Pri njem je že čakal Antonio svojega bodočega učenca. Mali grofič se mu lepo vljudno predstavi, in ko obljubi pokorščino, se prijazno pokloni in odide. Pouk naj bi se pričel že prihodnji dan. — Ves srečen se Gastonček zahvali očetu za skrb ter vesel steče na vrt. „Signorina, signorina,“ — je klical ves prevzet — „veste, jutri se prične zame pouk — učil se bom z vso marljivostjo in vztrajnostjo. Ah, kako bode vesel ljubi oče, ako bom lepo napredoval!“ Tako je klical Gastonček ter tleskal z malima ročicama od samega veselja. — Elvira je utrjevala v njem dobri sklep. Odpeljala je malega grofiča k lurški jami in mu velela, naj si izprosi pri Mariji, ki je Sedež modrosti, blagoslova za nadaljnji pouk.

„Še nekaj, signorina“ — zakliče Gastone. „Dobremu očetu sem se že zahvalil; Mariji tudi — zdaj pa, ah, zdaj me pa pustite, prosim, k vratarjevemu Alfonsu, da mu povem to novico. Oj, kako se bo čudil, dobri Alfonso“.

— „Le ne prehitro, Gastone,“ odgovori previdna Elvira, „le ne prehitro. Počakaj, da povem prej grofičini dami, kam pojdeš, da bodo doma vedeli.“

Zadovoljno je prikimal Gastone z zlatolaso svojo glavico, čakal Elvire ter ji priskakljal, ko se je vračala po stopnicah, naproti in jo proseče pogledal.

„Gastone,“ izpregovori Elvira — „grofica mama je ugodila tvoji želji. Samo v mojem spremstvu pojdeš.“

Veselo se ji grofič zahvali, nato pa oba odideta naglih korakov do vratarjevega stanovanja.

III.

Odkaj sta bila tako srčna prijatelja mali grofič in Alfonso? Čujte!

Vrtnar Carlo Neri je služboval pri grofu od onega dne, ko se je rodil mali grofič Gastone. Imel je vrtnar Carlo dečka Alfonsa in hčerkico Santino. Santina je bila v vsem podobna dobri mami, poslušna, krotka in tiha. V sedmem letu je vstopila kot gojenka v pol ure oddaljeno samostansko šolo, kjer je postala vzorna učenka, kakor je bila tudi prej doma vzorna hčerka. Alfonso ji je bil v vsem podoben rahločuten, marljiv, ubogljiv, da je vselej že na očetov migljaj izpolnil željo. Ko je prišel Alfonso iz šole domov, je spisal vselej najprej svojo nalogo, naučil se gladko, kar mu je bilo treba znati; nato pa je pomagal skrbnemu in neutrudnemu očetu pri delu na vrtu. Telesno delo ga je krepilo tako, da je veselo in sladko počival ponoči. Tako je mirno in zadovoljno potekal dan za dnem v vrtnarjevi družini.

Elvira je večkrat zahajala na vrt z malim grofičem, kakor smo že slišali. Ob takih prilikah se Gastone ni mogel dovolj načuditi pridnemu Alfonso, ki je vselej vljudno in dostojno pozdravil mlado gospôdo. Nekega dne se približa mali Gastone vrtnarju ter prijazno povpraša, čemu ima tik zidu ograjen košček zemlje s posebno ograjo. Vrtnar grofiču nakratko in preprosto dopove, da je to sicer tudi lastnina grofova, a sedaj je v posebni Alfonsovi oskrbi. Gastone pohvali marljivega dečka, se zahvali vrtnarju ter teče povedat Elviri, kar je slišal. „Signorina,“ je zaklical — „ni li res priden mali Alfonso? Občudujem ga. Uči se venomer in piše ali pa pomaga očetu pri delu. Res — marljiv je ta dečko!“ Elvira je poučila malega grofiča in mu rekla: „Gastone, tudi v preprostem človeku bivajo plemenite misli in blaga čuvstva!“ Razumel je grofič vzgojiteljico ter sklenil, da bode vselej bolj cenil dobro, dasi preprosto osebo, nego dično in odlično pa vdano strastem in zmotam.

Bližal se je Almin imendan. Gastone je poprosil grofa za darček, da bi ga poklonil ljubljeni sestrici za god. Grof je ugodil sinkovi prošnji ter mu podaril nekaj denarja. Poslal ga je po slugi vzgojiteljici Elviri. Jutro pred Alminim imendanom sta odšla Elvira in Gastone v mesto „po opravih“, kakor sta rekla. Gastone je kupil v največji trgovini mesta krasno punčiko, napravljeno kot kitajsko princezinjo. Ko sta nakupila, kar se jima je zdelo še potrebno, sta vstopila v kočijo, ki je potem tiho in naglo oddrdrala iz mesta do grofove ville.

„Mama“ — je zaklical tedaj Gastone kakor v eni sapi, ugledavši grofico, „mama, dobra mama, da veš, kaj sem kupil Almi! Poglej vendar!“

Grofica je začudeno ogledovala krasni dar, ljubko se nasmehnila ter rekla: „No, Alma bo gotovo vesela tvojega daru, sinko!“ — A pomislila je in še dodala: „Dober okus imate, signorina Elvira, in vrlo veste, kaj Alma ljubi.“

Kmalu po eni uri popoldne je pozvonilo v obednico. Naj omenim, da onega dne ni obed nič kaj teknil grofiču. Alma skoro ni vedela, zakaj. Gastonu pa je bilo to še bolj povolji, ker je bil prepričan, da bo sestrica popolnoma iznenadená.

„Gastone“ — je posvarila Elvira — „umiri se in pusti, da ti odvežem prtič. Počakaj malo; kmalu boš poskočil v vrtu!“ — Gastone je hotel namreč kar od mize in — ni imel miru, da bi počakal primerneга trenutka, ko obdaruje sestrico.

Približal se je predvečer slavlja. Elvira in Gastone sta z največjo skrbjo odičila Almino sobo. Postavila sta vanjo raznobojne cvetke, posebno pa še take, kakršne je ljubila Alma. Vsa srečna sta nestrpno pričakovala trenutka, da privede grofica Almo v sobico, kjer ji bo častitala vsa obitelj. To se je zgodilo. Kaj kmalu je bila Alma obdarovana od dobrih staršev, od Gastona, Elvire in drugih dam. Kar vstopi služabnik in pošepeta poltiho, pa vendar dovolj razločno grofici. Na tisto gospa prijazno se smehljuje prikima. Sluga odide; v sobo pa vstopi — Alfonso. Najkrasnejših cvetk je prinesel grofici Almi v dar. In kako skrbno so bile te cvetke povite v šopek, in kako je dehtelo daleč naokrog! Vse se je čudilo krasnemu venčku. Kratko, a jedrnato je Alfonso voščil srečo mali grofici. Na vprašanje, kdo mu je cvetke toli okusno in skrbno povil, je imenoval dečko svojo sestrico Santino.

Nekaj trenutkov pozneje je mali vrtnar ves srečen in bogato obdarovan zapustil grofovo stanovanje.

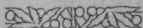
Naslednje jutro je Alma vstala navsezgodaj. Odšla je h kapelici, da odmoli k blaženi Devici. Ko se je poklonila nebeški Kraljici, se je vrnila na vrt. Mislila je, da bo prva, a varala se je. Mali Alfonso je že pridno prilival cvetkam, in nedaleč od njega je sedel na klopici pod mogočnim kostanjem Gastone ter pridno sklanjal latinske samostalnike. Tiho se mu je približala Alma — ter molče pokazala na Alfonsa. Gastone pa je opozoril Almo, naj pogleda tudi v Alfonsov vrtec! Kaj je videla tam? Niti cvetke ni bilo v njem! Kam so neki izginile? Saj jih je bilo še včeraj vseporno! Kar se Gastone domisli šopka. Sedaj sta vedela vse. „Ali je pa signorina kaj obdarila vrtnarjevo družino?“ vpraša nenadoma in s skrbjo Alma — kakor bi hotela popraviti, česar se včeraj v prvem trenutku ni domislila.

„— Da, Alma“ — odgovori Gastone ter zopet sede h knjigi in se uči dalje. —

Popoldne sta se odpeljali grofica in Alma na izprehod. Ostala sta doma grofič in Elvira. Pridno se je učil Gastone. Ko je spisal vse naloge, je vprašal: „Signorina! Ali dovolíte, da pokličem Alfonsa; poigrala se bodeva malo. Gotovo mi bo drag tovariš; saj ste sami že večkrat dejali, da ne smem delati razlike med preprostimi in plemenitimi.“

„Res,“ pritrđi Elvira — „prav govoriš, in grofica bo tudi vesela, ako malo pokramljaš z pridnim vrtnarjevim sinkom.“

(Konec prih.)

Oneméli so gaji . . .

Oneméli gaji so,
odleteli ptiči,
s plašči belimi so že
vsi zakriti griči.

Vse zbežalo je, ko mraz
zimski je zapihal,
zadnji listič pal je zvej —
dolgo je usihal.

Ko pa nam življenja dni
trdi sneg zapade,
kdo tolažbe nam bo dal
in moči spet mlade?

Da dolžnost življenja dni
dobro smo umeli —
v sladki se zavesti tej
starčki bomo greli.

Stepin.

:: LISTJE IN CVETJE ::

Modrost v pregovorih, domačih in tujih.

Bob.

Trije veliki bobi so toliko vredni, kot
polna usta kruha. (*Ni gledati na sladnost,
ampak na tečnost.*)

Vsak bob ima črno marogico. (*Ni je reči
brez vsake nepopolnosti.*)

Kadar nabiraš bob, prihrani si ga kaj za
seme. (*Treba skrbeti za prihodnost.*)

Kjer hoče pridelati bob, tam ne sadi leče.
(*Kdor hoče doseči svoj namen, mora rabiti
primerne pomočke.*)

Reki: Bob metati ob steno (*s kom za
stoj govorniki; ne prime se ga nobena beseda,
kakor bob ne stene.*) Ima bob v ušesih (= *noče
slišati.*) — Bob čez gozd, močnik do praga.
(*Bob je veliko bolj ečen nego močnik.*)

Boben.

Boben bobna, ker je prazen. (*Kdor je v
resnici kaj vreden, se ne baha.*)

Boben dela veliko šuma, pa je le s kožo
prevlečen. (*Marsikdo se zelo ponosno vede,
a kdor ga pozna od blizu, ve, kako je vsa
imenitnost le navidezna.*)

Boben je za to, da se bobna nanj (*Zakaj
bi se skrivale reči, ki so vredne, da jih zve
širši svet? Ali pa tudi: Ni vsčlej najboljše
to, kar se zelo hvali.*)

Z bobnom se ne lovijo zajci. (*Plašljivca
ne pridobiš s hudo besedo. Ali: Kdor hoče
izvesti kaj imenitnega, mora natihem zasno-
vati in previdno zasledovati.*)

Kdor je rojen za boben, je tepen do
smrti. (*Nekateri ljudje si ne znajo kar nič
pomagati; kakor se obrnejo, jim je navadno
v nesrečo.*)

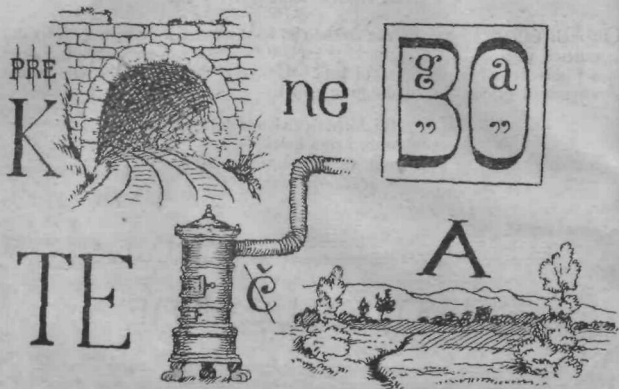
Reki: Na boben priti (= *premoženje
zapraviti; ker se javna dražba večkrat na-
znanja z bobnanjem.*) — Razbobnati (= *sto-
riti, da se kaka reč razzve daleč naokrog.*)
— Boben komu preluknjati (= *koga tako
nagnati, da mora molčati.*) Toško znaš kaj
kot zajec na boben (= *prav nič. Menda se
zajec zato ne more naučiti bobnanja, ker je
preboječ.*)

Novi listi in knjige.

1. Družba sv. Mohorja bode letos iz-
dala v posebni zbirki *S Gregorčiča „Poezije“*,
okrašene z lepimi izvirnimi slikami. Mohor-
jani prejmejo to lepo knjigo z drugimi dru-
ženimi knjigami vred; kdor jo želi vezano,
naj doda letnini še 1 K, za elegantnejšo
vezavo z zlato obrezo pa še 2 K.

2. Spillmannove povesti. XIII. zvezek:
Boj in zmaga. Povest iz Anama. Prevel D. Z.
Založila „Katal. Bukvarna“ v Ljubljani 1907.
Cena 60 v, kart. 80 v. — Ta zvezek je vreden
naslednik poprejšnjih. Kaj lepo se kaže čisti
značaj krščanskih ljudi iz ozadja paganske
krutosti in zlobnosti. Posebno lepo se zrcali
plemenita vnema za sveto vero paža Franca,
ki zlasti v krotkosti in potrpežljivosti junaško
posnema svojega Gospoda Jezusa Kristusa.
Za pravnice bi bilo obzorje te povesti še ne-
koliko pretežko; tudi je semtertja nekaj manj
nežnih izrazov

Rebus.

(Rešitev in imena rešilcev v prihodnji številki.)

Vabilo na naročbo.

Cena „Vrtcu“ in „Angelčku“ je skupno 5 K 20 h. „Angelček“ se oddaja tudi posebej in stane na leto 1 K 20 h. (Na deset izvodov pod skupnim zavitkom se daje eden po vrhu.) — Naročnina in vsi spisi, namenjeni „Vrtcu“ in „Angelčku“, naj se pošiljajo, kakor doslej, z naslovom: **Anton Kržič**, c. kr. profesor v Ljubljani; ali: **Uredništvo „Vrtčevo“** (Sv. Petra cesta št. 78). V Ljubljani se lahko naroča tudi v „**Katoliški Bukvarni**“.

Priporočamo v nakup tudi poprejšnje letnike, ki se dobivajo pri **uredništvu**: 1. „**Vrtec**“ letnik 1895—1899 in 1901—1905, vezan po 3 K; letnik 1906 po 3 K 40 h in 1907 po 4 K. (Letnik 1900 se oddaja le še ob skupnem nakupu drugih letnikov.) — 2. „**Angelček**“ II—XIII. tečaj vezan po 80 h, XIV. in XV. pa po 1 K. Ako kdo kupi več izvodov hkrati, se cena še primerno zniža; kdor kupi vseh **trinajst „Vrtcev“** in **štirinajst „Angelčkov“**, jih dobi vezane za 42 K. — 3. „**Mladinski glasi**“, uglasbil **P. Angelik Hribar** (ponatis iz „Angelčka“) I. zvezek (s slikami) dvo-glasno po 24 h, II. zv. četeroglasno po 40 h. — 4. „**Nedolžnim srcem**“, pesmi s slikami (ponatis iz „Vrtca“ in „Angelčka“) po 1 K 20 h kart. in 1 K 45 h lično v platnu. — 5. „**Iz raznih stanov**“, speval **Taras Vaziljev**. Z dodatkom „**Urban iz Ribnice**“. (Ponatis iz „Vrtca“.) Cena 25 h.

„Vrtec“ izhaja 1. dne vsakega meseca in stoji s prilogo vred za vse leto 5 K 20 h, za pol leta 2 K 60 h — Uredništvo in upravnništvo sv. Petra cesta št. 78, v Ljubljani.

Izdaje društvo „**Pripravniški dom**“. — Urejuje **Ant. Kržič**. — Tiska **Katoliška Tiskarna** v Ljubljani.